

**Feladatmeghatározás: harmadik pályázati
felhívás**

Az Urban Innovative Actions kezdeményezése

2017.12.15. – 2018.03.30.

Tartalomjegyzék

1. Előszó	3
2. Támogatható hatóságok – ki pályázhat	4
3. A harmadik pályázati felhívás témái	9
4. Finanszírozási elv.....	21
5. A projekt létrejötte és projektfejlesztés.....	22
6. A pályázás folyamata.....	24
7. A kiválasztás folyamata	26
8. Közbeszerzés, ellenőrzés, és állami támogatás.....	29
9. Segítségnyújtás.....	30
10. Fő dátumok	31

1. Előszó

Ahogy az ERFA-rendelet¹ 8. cikkében szerepel, az ERFA támogathatja a fenntartható városfejlesztés területén hozott innovatív intézkedéseket. Ennek keretében az Európai Bizottság elindította az Urban Innovative Actions (UIA) nevű kezdeményezést, hogy olyan új megoldásokat azonosítson és teszteljen, amelyek foglalkoznak a fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos kérdésekkel, és uniós szinten is jelentőséggel bírnak.

Az UIA kezdeményezés fő célja tehát teret és erőforrásokat biztosítani az európai városi hatóságoknak arra, hogy az egymással kapcsolatban lévő kihívások merész és eddig be nem bizonyított megoldásait teszteljék, és kísérletezzenek azzal, hogy ezek az ötletek hogyan állják meg a helyüket a valós, összetett környezetben. A támogatott projekteknek innovatívnak és jó minőségűnek kell lenniük, a főbb érdekeltek bevonásával kell megtervezni és megvalósítani őket, továbbá eredményorientáltak és átültethetőnek kell lenniük.

A városi hatóságoknak érdemes megragadniuk az UIA kezdeményezése által nyújtott lehetőséget arra, hogy a „szokásos projektektől” (amelyek finanszírozhatók „hagyományos” forrásokból, ideértve az ERFA főbb programjait) eltávolodva kockázatokat vállaljanak, és a nagyszabású és kreatív ötleteiket olyan prototípusokká változtassák, amelyek tesztelhetők valós városi környezetben. Más szóval az UIA támogathat olyan kísérleti projekteket, amelyek túl kockázatosak a hagyományos források általi finanszírozáshoz, azzal a feltétellel, hogy a projektek kimagaslóan innovatívak és kísérleti jellegűek.

Az UIA kezdeményezéshez az ERFA összesen 372 millió eurót bocsát rendelkezésre.

Az UIA-projektek a 2015 és 2020 között évente kiírt pályázati felhívásokon keresztül kerülnek kiválasztásra, az egy vagy több témát a Bizottság fogja meghatározni. Az ERFA társfinanszírozása minden projekt esetében maximum 5 millió euró. A projektet maximum 3 éven belül meg kell valósítani². Az UIA-projektek költségvetésének nincs ideális mérete. Előfordulhat, hogy a kisebb projekteket (tehát ha a kért ERFA-támogatás 1 millió euró alatti) kevesebb valószínűséggel választják ki, ugyanis gondban lehetnek annak bizonyításával, hogy a tevékenységeik hatásköre elég széles körű egyértelmű eredmények eléréséhez. Azonban ha egy projekt beruházási költségei jelentősek,

---

¹ Az Európai Regionális Fejlesztési Alapról szóló 1301/2013/EU rendelet: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?uri=CELEX:32013R1301&from=EN>

² Különleges és alaposan megindokolt esetben a projekt meghosszabbítható egy évvel.

különösen a megvalósítási fázis végén, akkor bizonyítani kell, hogy a költség megfelel a célnak és megfelelően indokolt.

Az UIA az Európai Unió kezdeményezése, és közvetett irányítás keretében az Európai Bizottság Regionális és Városi Politika Főigazgatósága vezeti. A kezdeményezés megvalósítására a Bizottság Hauts-de-France³ régióját jelölte ki megbízott szervnek. A kezdeményezés irányítására egy állandó titkárság került felállításra⁴.

A megbízott szerv a jelen feladatmeghatározással meghívja a támogatható hatóságokat, hogy a harmadik pályázati felhívás keretén belül projektjavaslatokat nyújtsanak be. A pályázati felhívás keretében elkülönített indikatív költségvetés 80-100 millió euró.

Ez a dokumentum ismerteti a harmadik pályázati felhívás követelményeit és a követendő folyamatot. Az UIA webhelyén közzétett és a harmadik pályázati felhívás keretében módosított UIA Útmutatóval és a pályázati űrlap útmutatójával együtt kell olvasni.

2. Támogatható hatóságok – ki pályázhat

Az UIA 2. cikke előírja, hogy a következő hatóságok pályázhatnak innovatív intézkedésekhez nyújtandó támogatásra:

- bármely városi helyhatóság egy közigazgatási egységen belül, amely az urbanizáció fokának megfelelően nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősül, és legalább 50 000 lakosa van;
- városi hatóságok társulásai és csoportosulásai közigazgatási egységeken belül, amelyek az urbanizáció fokának megfelelően nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősülnek, és legalább 50 000 lakosuk van; idetartozhatnak a határokon átnyúló társulások és csoportosulások, illetőleg a különböző régiókban és/vagy a tagállamokban működő társulások és csoportosulások.

---

³ Korábbi nevén Nord-Pas de Calais

⁴ Az állandó titkárság kapcsolattartási adatai és információk itt találhatóak: <http://www.uia-initiative.eu/en/about-us/meet-team>

Csak a felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke szerint meghatározott támogatható hatóságok nyújthatnak be pályázatot az UIA pályázati felhívásának keretében.

A helyi közigazgatási egységek meghatározása, az urbanizáció foka⁵ szerinti besorolás, valamint a lakosok száma az Eurostat **LAU2-NUTS2010 EU28 (2012)**⁶ című táblázatában szereplő információkon alapul. Az UIA állandó titkársága fő referenciadokumentumként ezt a táblázatot fogja használni a támogathatóság ellenőrzésekor. Megkérjük a pályázókat, hogy a támogathatóságuk ellenőrzéséhez tekintsek át a megfelelési táblázatot, és adjanak információt a közigazgatási határaikon belüli helyi közigazgatási egységekről, valamint a lakosok számáról.

A következő szakaszok további részletes információt nyújtanak a városi hatóságok támogathatóságáról.

2.1 Az első kategóriában támogatható pályázók:

- Önkormányzatok/városi tanácsok, amelyek közigazgatási határai megegyeznek egy helyi közigazgatási egység hatáiraival. Ebben az esetben a helyi közigazgatási egység az urbanizáció fokának megfelelően (1. vagy 2. kód a megfelelési táblázatnak az urbanizáció foka oszlopában) nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősül, és legalább 50 000 lakosa van.
- Önkormányzatok/városi tanácsok, amelyek közigazgatási határain belül több helyi közigazgatási egység van. Ez Portugália, az Egyesült Királyság, Írország, Görögország, Málta és Lettország önkormányzataira/városi tanácsaira jellemző, ahol az Eurostat helyi közigazgatási egységekről szóló meghatározása nem önkormányzatoknak/városi tanácsoknak, hanem önkormányzatközi egységeknek (községeknek) vagy statisztikai egységeknek (szavazóközeteknek) felel meg. Ebben az esetben az önkormányzat/városi tanács csak akkor lehet támogatható, ha van 50 000 lakosa és a lakosok többsége (több mint 50%-a) olyan helyi közigazgatási egységekben lakik, amelyek az urbanizáció fokának megfelelően (1. vagy 2. kód a megfelelési táblázatnak az urbanizáció foka oszlopában) nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősülnek.

---

⁵ A helyi közigazgatási egység és az urbanizáció fokának meghatározása itt olvasható:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units> ; http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Degree_of_urbanisation

⁶ A LAU2-NUTS2010, EU28 (2012) megfelelési táblázat innen tölthető le: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units>

- Szervezett agglomerációk, melyek városi hatóságok csoportosulásai/társulásai és teljesítik az alábbi feltételeket:
  - A nemzeti jogszabály hivatalosan elismeri a (regionális és tartományi szinttől eltérő) helyi kormányzat egy szintjének, és az önkormányzatok/városi tanácsok kötelesek csatlakozni az önkormányzatok felettes szervezetéhez (tehát nem tartoznak ebbe a kategóriába az önkéntes alapon, egy konkrét cél érdekében és/vagy korlátozott időtartamra szerveződött társulások).
  - Csak önkormányzatok/városi tanácsok a tagjai (tehát nem tartoznak ebbe a kategóriába a más intézményeket, például egyetemeket, kereskedelmi kamarákat stb. magukban foglaló társulások).
  - Nemzeti jogszabály által meghatározott konkrét hatáskörökkel rendelkeznek, amiket a részt vevő önkormányzatok átruháznak az UIA projekt vonatkozó szakpolitikai területeire. Felkérjük a társulásokat, hogy adjanak pontos hivatkozást a nemzeti jogi keretre. A szervezett agglomerációknak a tervezés és megvalósítás terén kizárólagos hatáskörrel kell rendelkezniük az UIA projekt számára fontos szakpolitikai területeken.
  - Konkrét politikai (a részt vevő önkormányzatok közvetlen képviselte) és adminisztratív (külön személyzet) struktúrájuk van.

Példák arra, hogy az UIA kezdeményezése keretében mik számítanak szervezett agglomerációknak:

- Franciaország: Métropoles, Communautés Urbaines, Communautés d'Agglomération and Communautés de Communes
- Olaszország: Città Metropolitane and Unione di Comuni
- Németország: Landkreis
- Spanyolország: Mancomunidades and Area Metropolitana Barcelona
- Egyesült Királyság: Combined Authorities
- Portugália: Comunidades Intermunicipais (CIM)

Az olyan európai területi együttműködési csoportosulások (EGTC), amelyek tagjai csak (a fenti meghatározás szerinti) városi hatóságok, és az UIA tekintetében releváns politikák megtervezéséhez és megvalósításához szükséges konkrét kompetenciákkal rendelkeznek, szervezett agglomerációknak minősülnek, tehát az UIA pályázati felhívása keretében fő vagy társult városi hatóság minőségben pályázhatnak. Az olyan EGTC-k, amelyek tagjai közé egyéb szervezetek (pl. tagállamok, regionális hatóságok, társulások, egyetemek stb.) is tartoznak, nem minősülnek szervezett agglomerációknak,

ezért fő vagy társult városi hatóság minőségben nem pályázhatnak, de teljesítő partnerként csatlakozhatnak a támogatható városi hatóság által benyújtott pályázathoz.

Az UIA kezdeményezés keretében a szervezett agglomerációk egyetlen városi hatóságnak minősülnek, melyek képviselik az összes részt vevő önkormányzatot/városi tanácsot. Ezért a szervezett agglomerációk által benyújtott projektjavaslatban öt fő városi hatósággént kell feltüntetni.

A szervezett agglomerációk támogathatóságának ellenőrzésekor az állandó titkárság ellenőrizni fogja, hogy a lakosok teljes száma eléri-e az 50 ezret, és az agglomeráció lakosainak többsége (több mint 50%-a) olyan helyi közigazgatási egységekben lakik, amelyek az urbanizáció fokának megfelelően nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősülnek.

2.2 A második kategóriában a támogatható pályázók városi hatóságok csoportosulásai és/vagy társulásai, amelyek nem rendelkeznek a szervezett agglomeráció jogi státusszal.

Városi hatóságok társulásai (városi hatóságok nemzeti/regionális társulásai, területi paktumok, fejlesztési körzetek stb.), valamint olyan különálló városi hatóságok, amelyek nem rendelkeznek formális együttműködési megállapodással, ám az UIA kezdeményezés keretében hajlandóak közösen pályázni, nem pályázhatnak egyetlen városi hatósággént.

Azonosítaniuk kell, hogy a részt vevő önkormányzatok/városi tanácsok közül melyik a fő városi hatóság, a többit pedig társult városi hatósággént kell felsorolni.

A támogathatóság feltétele, hogy az összes részt vevő (fő és társult) városi hatóság helyi közigazgatási egységnek, továbbá az urbanizáció fokának megfelelően nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősül. Abban az esetben, ha a városi hatóságok közigazgatási határain belül több helyi közigazgatási egység van, a jelen szakasz a.2 pontjában az urbanizáció fokáról megfogalmazott szabály ugyanúgy vonatkozik.

A pályázati űrlap benyújtásának idején még nem szükséges formálisan meghatározni a fő és társult hatóságok közötti kapcsolatot. A projekt jóváhagyása és támogatása esetén az UIA állandó titkársága át fog adni egy partnerségi megállapodási mintát a fő városi hatóságnak, amit alá kell írnia a

megvalósítási fázis első hónapjaiban részt vevő összes partnernek (társult városi hatóságoknak és teljesítő partnereknek).

A fő és társult városi hatóságok (valamint teljesítő partnerek) szerepeivel és felelősségeivel kapcsolatban részletesebb információt a jelen Feladatmeghatározás 5.1 szakaszában és az UIA Útmutató 2.1 szakaszában olvashatnak a pályázók.

A korábbi tapasztalatok azt mutatják, hogy a szervezett jogi státusszal és területi folytonossággal nem rendelkező, több mint 3 városi hatóságból (fő és társult városi hatóságokból) álló csoportosulások vagy társulások egyszeri projektjeinél fennáll a koherencia elvesztésének kockázata, és nehézségekkel küzdenek az érdemi eredmények felmutatásában. Emiatt azt javasoljuk a pályázni kívánó (szervezett agglomeráció státusszal nem rendelkező) városi hatóságok csoportosulásainak és/vagy társulásainak, hogy területileg érintkezzenek egymással és igyekezzenek korlátozni a részt vevő társult városi hatóságok számát.

2.3   Közös követelmények a támogatható városi hatóságok számára

A támogatható városi hatóságok egyes kategóriáira jellemző fenti elveken túl az UIA kezdeményezés keretében a következő feltételek vonatkoznak az összes támogatható városi hatóságra:

- Az összes városi hatóságnak az EU valamelyik tagállamában kell lennie.
- Csak fenti meghatározás szerint támogatható hatóságok nyújthatnak be pályázatot az UIA pályázati felhívásának keretében. A teljesítő partner által benyújtott pályázati űrlap nem támogatható.
- A projektjavaslatban a (fenti meghatározás szerinti) városi hatóságok csak fő és/vagy társult városi hatósággént jelölhetők meg. A teljesítő partnerek kategóriája csak olyan intézmények és/vagy szervezetek számára van fenntartva, akiket az UIA kezdeményezése nem ismer el városi hatósággént.
- Egy városi hatóság vagy egy szervezett agglomeráció az egyes pályázati felhívások keretében csak egy projektjavaslatban vehet részt (még akkor is, ha ezeket a projektjavaslatokat ugyanazon pályázati felhívás különböző témáiban nyújtják be). Ez a szabály vonatkozik a társult városi hatóságokra is (egy önkormányzat csak egy projektjavaslatban vehet részt, akár fő városi hatóságnak, akár társult városi hatóságnak minősül).

- Ha az UIA kezdeményezése az előző pályázati felhívás keretében egy jóváhagyott projekttel már támogat egy városi hatóságot, akkor a kezdeményezés teljes időtartama alatt a városi hatóság nem nyújthat be egy új pályázati űrlapot ugyanabban a témában.

Az önkormányzatok/városi tanácsok teljes vagy részleges tulajdonában lévő ügynökségek és vállalatok (pl. az energiaügy/hulladékkezelés, a gazdasági fejlődés, a turizmus előmozdítása stb. terén) nem minősülnek helyi közigazgatási egységeknek, ezáltal nem ismerhetők el támogatható városi hatóságokként. Mindazonáltal ezek a szervezetek teljesítő partnerként részt vehetnek a partneri kapcsolatokban (a teljesítő partnerek szerepeivel és felelősségeivel kapcsolatban részletesebb információt a jelen Feladatmeghatározás 5.1 szakaszában és az UIA Útmutató 2.1 szakaszában olvashatnak).

Ahogy azt az előző bekezdésekben megállapítottuk, az UIA állandó titkársága a támogathatósági feltételek ellenőrzésekor elsődleges eszközként a **LAU2-NUTS2010, EU28 (2012)** c. megfelelési táblázatot fogja használni. Ezért határozottan azt javasoljuk, hogy a pályázók a pályázati űrlap kitöltése előtt tekintsék át a táblázatot és ellenőrizzék, hogy támogathatók-e.

Amennyiben az Eurostat táblázataiban lévő adatok értelmezésével kapcsolatban hiányosságok, következetlenségek vagy kétségek vannak, határozottan azt javasoljuk a pályázóknak, hogy keressék fel az UIA állandó titkárságát, mielőtt kitöltenék és benyújtanák a pályázati űrlapot.

Ha a támogathatóság ellenőrzésekor valamely pályázó támogathatósági státusza bizonytalan, az UIA állandó titkársága kapcsolatba fog lépni a vonatkozó partnerekkel – ideértve az Eurostatot is – a támogathatóság meghatározása érdekében.

3. A harmadik pályázati felhívás témái

A Bizottság úgy döntött, hogy szorosan az EU városfejlesztési menetrendjében meghatározott témákhoz igazítja azokat a témákat, amelyekkel a városi hatóságok az UIA kezdeményezés keretén belül foglalkozhatnak.

Konkrétabban, az UIA mindegyik pályázati felhívása bizonyos számú témára fog összpontosítani.

A harmadik pályázati felhívás keretében a pályázók az alábbi témákban nyújthatnak be projektjavaslatokat:

- Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz
- Levegőminőség
- Lakhatás
- Munkahelyek és készségek a helyi gazdaságban

Felkérjük az UIA pályázati felhívásának keretében pályázó városi hatóságokat, hogy a javasolt témák közül csak egyet válasszanak. Azonban mivel az azonosított kihívások hatásos kezeléséhez integrált megközelítésre van szükség, a pályázati űrlapot benyújtóknak lehetőségük van arra, hogy jellemezzék a más témákkal és szakpolitikai területekkel fennálló kapcsolatokat és külső hatásokat.

Ahogy erre már utaltunk, a Bizottság olyan projektjavaslatokat szeretne látni, amelyek kreatív, innovatív és tartós megoldásokkal kezelik a különböző azonosított kihívásokat. Mivel az UIA új ötletek laboratóriumaként fog szolgálni, a Bizottság célja ösztönözni a különböző szakterületeken szerzett tapasztalatokra épülő újszerű kísérletezést. Ebből az okból a Bizottság elkerülte túlságosan szűk korlátok közé szorítani a várt projektjavaslatok típusait.

Ami az ERFA tematikus célkitűzéseinek és beruházási prioritásainak támogatását illeti, érzékelten kell, hogy az átfogó projekt támogatja az ERFA tematikus célkitűzéseit és beruházási prioritásait. Azonban a 8-10. sz. tematikai célokhoz (amelyek inkább szociálisan orientáltak) hozzájáruló UIA-projektek is támogathatók, feltéve, ha:

- az átfogó projekt által létrehozott tudás tekinthető úgy, hogy az támogatja az ERFA tematikus célkitűzéseit és beruházási prioritásait; és
- a projekt túlnyomóan nem összpontosít az Európai Szociális Alap típusú tevékenységekre.

Kérem, tartsák szem előtt, hogy a projektjavaslatok kiválasztása és megvalósítása közben rendkívül fontos szempont az uniós finanszírozási programok és szakpolitikát, valamint a támogatott projektek egymást kiegészítő jellege és szinergiái.

A támogatandó projektek kiválasztásakor az UIA kezdeményezés kiválasztási bizottsága kerülni fogja a párhuzamosságokat.

Az alábbi szakaszok részletes leírást adnak az UIA harmadik pályázati felhívásának 4 témájáról.

3.1 ALKALMAZKODÁS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSHOZ

Átfogó meghatározás és a témák kontextusa

A városok az innováció és növekedés központjai, valamint ők jelentik az európai gazdasági fejlődés motorját. Városokban él a lakosság 75%-a, és ott használják fel az Európában termelt energia 80%-át, ami várhatóan növekedni fog. Azonban a városok jelentős mennyiségű üvegházhatást okozó gázok kibocsátásával (pl. energiatermelés, járművek, iparok, és biomassa felhasználása) nagymértékben hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz. Ezzel egy időben a városokat és településeket jelentősen veszélyeztetik az éghajlatváltozás hatásai: a hőség, az árvizek, a vízhiány és a szárazságok hatással vannak az egészségre, az infrastruktúrára, a helyi gazdaságokra, és a városlakók életminőségére. Az elmúlt három évtizedben 60%-kal növekedett a szélsőséges időjárási események száma Európában. Az eredményes éghajlatpolitika biztosítja az éghajlati hatásokkal szembeni ellenálló képességet, továbbá fontos előnyöket ad a városi területeknek az életminőség, a javuló közegészség, költségcsökkentés és a munkahelyteremtés terén.

Ennek mi a jelentősége, és mi a városi hatóságok szerepe

Alapvetően fontos, hogy helyi szinten képesek legyünk felkészülni és reagálni az éghajlati hatásokra. A városi hatóságok elősegíthetik, hogy a területükön élők összefogjanak, hogy területfejlesztési politikákat és stratégiákat dolgozzanak ki közösen, és a kicsi és távoli területen (pl. városok szigeteken vagy legkülső régiók) is katalizátor szerepet töltenek be. A városi hatóságoknak vezető szerepet kell játszaniuk, hogy a polgáraik igényeire reagáló szakpolitikákat dolgozzanak ki, és beruházókat vonzzanak a gazdasági fejlődés érdekében.

Az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottság gyakran az emberi cselekedetek, például a veszélyeztetett területeken való letelepedés, vagy nem megfelelő tervezés és épülettervezés következménye. Például, ha a lakások, utak vagy parkolók miatt lefedjük, azaz lezárjuk a talajt, növekszik a napenergia elnyelésének mértéke, következésképpen magasabb lesz a hőmérséklet a városokban (ez az ún. városi hősziget-hatás). Ez azzal is jár, hogy a talaj kevesebb vizet vezet el, ami különösképpen erős esőzések esetén városi árvizekhez vezethet.

Az éghajlatváltozás hatásai megfelelő és rugalmas várostervezéssel csökkenthetők, erre példa a zöld infrastruktúra, például erdők, parkok, vizes élőhelyek, zöldtetők és -falak használata. Ezek a megoldások egyéb előnyökkel is járnak, például javul a levegőminőség, növekszik a biodiverzitás és az életminőség, és munkahelyek teremnek.

Az Európai Unió számos keretrendszer segítségével támogatja a városokat. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló uniós stratégia (2013) keretrendszert és mechanizmusokat biztosít, ezzel elősegítve, hogy a szereplők készen álljanak megbirkózni és éghajlatváltozás hatásainak jelenlegi és jövőbeni hatásaival. Városi szinten, a stratégia igyekszik erősíteni a helyi hatóságok képességét arra, hogy alkalmazkodjanak az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaihoz. A Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége keretrendszert biztosít, amely segít fenntarthatóbb és ellenállóbb városokat építeni. Ez a Szövetség azon a fontos szerepen alapul, amit a városok és városi területek játszanak a Párizsi Megállapodás megvalósításában az alacsony szén-dioxid-kibocsátású környezet és az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodó fejlődés terén.

Számos kiemelkedő példa van arra, hogy a városok szerte Európában milyen ambiciózus éghajlati intézkedéseket valósítottak meg. A [Polgármesterek Szövetsége](#) esettanulmányokat és helyes gyakorlatokat gyűjtött a városok és önkormányzatok éghajlatváltozás mérséklését és alkalmazkodást célzó intézkedéseikről.

A városi hatóságok feladata

A városi hatóságok előtt álló legsürgetőbb feladat az, hogy azonosítsák azokat az alkalmazkodási megoldásokat, amelyek összekapcsolják a fenntartható fejlődési módokat a méltányos és etikus eredményekkel.

A városi hatóságoknak a szükséges védekezés jellegétől, időzítésétől, típusától és szintjétől függően megfelelő alkalmazkodási módokat kell kidolgozniuk: az intézkedéseknek ki kell terjedniük az alkalmazkodásra, hogy felmérjék, jobban ismertek-e azok a tényezők, amelyek befolyásolják a döntéshozatalt, és azt, hogy a döntéseket hogyan valósítják meg. Szem előtt kell tartani az alkalmazkodást célzó intézkedések megvalósítását hátráltató intézményi, gazdasági és társadalmi akadályokat (a változással szembeni ellenállás és társadalmi elfogadás). A jobb városi kormányzást célzó városi terveknek célul kell kitűzni az egyenlőtlenségek és szegénység csökkentését, eközben pedig elő kell segíteniük a megfelelő éghajlati és területfejlesztési politikák kidolgozását.

Anélkül, hogy megszabnánk, hogy milyen típusú projekteket várunk el, felkérjük a városokat, hogy különösen a következő szempontokat és kérdéseket tartsák szem előtt:

- éghajlatváltozással és sebezhetőséggel kapcsolatos innovatív és integrált felmérések, árvíz/hőség-kockázatkezelési tervek, kapacitásbővítés a városok számára, valamint információmegosztás regionális vagy országos szinten;

- innovatív és integrált természetes vízgazdálkodási megoldásokkal (árvízkezelés és vízmegtartás) foglalkozó projektek, és zöld és kék infrastruktúra (erdők, parkok, vizes élőhelyek, zöldfalak/-tetők, árterületek) fejlesztése;
- az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes városi infrastruktúra támogatása: jobb vízmegtartás, városi csatornázás, szennyvízrendszerek, építési szabványok;
- jó kormányzási struktúrákat és megközelítéseket támogató projektek, amelyek elősegítik az alulról felfelé építkező rugalmasságot, valamint a kerületi és közösségi szintű kapacitásépítést; összpontosítás a függőleges (többszintű irányítás) és vízszintes koordinációra (több érdekelt részvételével történő irányítás); regionális koordináció a helyi hatóságok között a nagyméretű és határokon átívelő éghajlati kockázatok kezeléséért;
- a polgárok közreműködése/részvétele a városi alkalmazkodási projektekben; a társadalom tájékoztatása az éghajlattal kapcsolatos kockázatokról; finanszírozási mechanizmusok kidolgozása a kockázatmentes beruházások kihasználásáért.

3.2 LEVEGŐMINŐSÉG

Átfogó meghatározás és a témák kontextusa

Az elmúlt évtizedekben elért jelentős előrelépés ellenére a környezeti levegő szennyezettsége marad az elsődleges halálozási ok az EU-ban. A finom részecskék, a nitrogén-dioxid és az ózon megemelkedett szintje még mindig évente körülbelül 400 000 ember korai halálához vezet az EU-ban. A légszennyezettség továbbra is káros hatással van az ökoszisztémákra, ugyanis az EU területének több mint fele ki van téve a túlzott nitrogén-lerakódásnak (eutrofizáció) és ózonkoncentrációknak. Ez hozzájárul a csökkenő biológiai diverzitáshoz és terméshozamokhoz, valamint más anyagi károkhoz.

Az uniós környezeti politika a levegőszennyezés csökkentésére irányuló politikai keretrendszer kidolgozására és végrehajtására összpontosít, amely a nemzeti, regionális és helyi politikák azon aspektusait erősítené, amelyeket a tagállamok nem tudnak hatásosan és hatékonyan kezelni. Az uniós politikák célja továbbá végrehajtani az EU-nak a légszennyezettség terén vállalt nemzetközi kötelezettségeit, és integrálni a környezetvédelmi követelményeket többek között az iparban, az energia-, a közlekedési, és a mezőgazdasági ágazatokban.

A következő oldalon lévő adatok szemléltetik a környezeti levegő szennyezettségének fontosságát és hátterét: http://ec.europa.eu/environment/air/cleaner_air/index.html

Az uniós városfejlesztési menetrend „Levegőminőségi” partnerségének célja javítani a városi levegő minőségét, és a helyi, nemzeti és uniós napirendeken magasabb helyre sorolni az „egészséges városok” témáját.⁷

Ennek mi a jelentősége, és mi a városi hatóságok szerepe

A városi hatóságok a legalkalmasabbak az intézkedések végrehajtására, ugyanis ők ismerik a helyi körülményeket, és az ő irányításuk alatt vannak az innovatív megoldásokat elősegítő eszközök, például: várostervezés, infrastruktúra/közlekedés irányítása, építési engedélyek, parkolási politika stb. Általában ők kezelik a helyi költségvetést, és az ő alkalmazásukban áll a személyzet, akik szmog esetén vagy hosszú távú levegőminőségi tervek tekintetében gondoskodnak a végrehajtásról, az intézkedésekről, és az intézkedések érvényesítéséről.

Számos tagállamban a városi hatóságok a 2008/50/EK irányelv értelmében felelősek a hivatalos levegőminőségi tervek kidolgozásáért, végrehajtásáért és értékeléséért vagy a 2008/50/EK irányelv értelmében olyan városi levegőminőségi tervekért, amelyek össze vannak kapcsolva a hivatalos regionális levegőminőségi tervekkel. Még ha vannak is hivatalos regionális levegőminőségi tervek, a városok gyakran jelentős szerepet játszanak, ugyanis jellemzően ők a régió gazdasági központjai, oda koncentrálódik a lakosság, a közlekedés és az ipar. A levegőminőségi cselekvési tervek ellenére számos városban továbbra is túlzott mértékű a szilárdrészecske és a nitrogén-dioxid mennyisége, ami arra utal, hogy a megközelítés terén innovatív megoldásokra és fejlesztésekre van szükség: jobban kell érteni, hogy a levegőszennyezettségi probléma hol és mikor merül fel, és hogy az innovatív megoldások hogyan járulhatnak hozzá a megoldásokhoz.

A városi hatóságok feladata

Ki kell hangsúlyozni, hogy az egészséges életmód és a városi levegő minősége javítható, ha csökkentjük a levegőt szennyező anyagok vagy azok előanyagainak kibocsátását. A városi levegő minőségét nemcsak városon belüli (azaz közlekedés, háztartások fűtése, ipar), hanem városi kívüli források is befolyásolják. Az ún. háttér-levegőszennyezettség előidézői a nem városi kibocsátások, például a mezőgazdaság, (szárazföldi) teherszállítás, természeti források és távoli (városi) területek kibocsátásai. A háttérforrásokról jó adatokkal (amelyek jellemzik a háttérkoncentrációt és a város hozzájárulását a levegő szennyezettségéhez) kell rendelkezünk ahhoz, hogy eldönthessük, mely városi források csökkenthetők legjobban (legköltséghatékonyabban). Továbbá a városi környezetben nem homogén a légszennyezettség. A különböző források miatt megnövekedett szennyezettségű kritikus pontok

---

⁷ <https://ec.europa.eu/futurium/en/air-quality>

vannak a városokban. Nagy felbontású modellek készítése segíthet azonosítani ezeket a kritikus pontokat, és lehetővé teszi azokat a pontosabb és költséghatékonyabb intézkedéseket, amelyek a leginkább alkalmasak az adott mikrokörnyezet számára.

A városi hatóságoknak az innovatív megoldások azonosításakor érdemes figyelembe venni és ráépíteni azokra a tapasztalatokra, amelyeket az Európai Környezetvédelmi Ügynökség⁸ ismertet a levegőminőség-politika 12 városban való végrehajtásáról szóló jelentésében, és érdemes tanulniuk a LIFE program⁹ keretében végzett projektekből is.

Anélkül, hogy megszabnánk, hogy milyen típusú projekteket várunk el, felkérjük a városokat, hogy különösen a következő szempontokat és kérdéseket tartsák szem előtt:

- eszközök kifejlesztése és tesztelése, hogy jobban feltérképezzük a légszennyezés forrásait, és olyan nagy felbontású modellek készítésére alkalmas eszközök, amelyek azonosítják a megnövekedett szennyezettségű kritikus pontokat a városokban;
- alacsony kibocsátású vagy kibocsátás nélküli közlekedési módok támogatása, például környezetkímélőbb üzemanyagok, jobb kapcsolat a tömegközlekedéssel, eszközök a különböző közlekedési módok számára, innovatív közlekedési módok, pl. elektromos biciklik és teherszállító kerékpárok, telekocsi;
- közterületek hatékonyabb megtervezése, ami ösztönzi a kerékpározást és a gyaloglást;
- polgári tudományok (a levegő minőségének mérése kisméretű, ám kielégítő pontossággal mérő eszközökkel, hogy elkészüljön egy nagy városi adatbázis a levegőminőségről, benne a helyi kritikus pontokkal);
- magatartásváltozás és a lakosság részvételével zajló projektek (pl. SmarterLabs);
- természetes megoldások a városokban (pl. a levegő minőségét javító fák és növények, azon bizonyítékok alapján, hogy mik javítják a levegő minőségét);
- innovatív helyi és regionális finanszírozási mechanizmusok (adózás, a köz- és magánszféra közötti partnerségek stb.), amik ösztönzik azt, hogy a polgárok (mobilitás és lakhatás) és az iparágak átvegyék az alacsony kibocsátású megoldásokat;
- innovatív megközelítések a szűk politikai keresztmetszetek megszüntetésére, hogy javuljon az innovációalapú megoldások/technológia végrehajtása, ezáltal javuljon a levegő minősége.

3.3 LAKHATÁS

---

⁸ <https://www.eea.europa.eu/publications/air-implementation-pilot-2013>

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/lifefocus/documents/airquality.pdf>

Átfogó meghatározás és a témák kontextusa

A lakások jelentik a városok gazdasági növekedésének és a polgárok jólétének fő infrastruktúráját. Ennek ellenére a legtöbb európai országban továbbra is problémát jelent a megfelelő, jó minőségű lakások hiánya. Egyre jobban aggasztja a közpolitikákat a megfizethetőség, a hajléktalanság, és a lakhatási és társadalmi polarizáció, valamint a rossz lakhatási körülmények terén az elmúlt évtizedben romló helyzet.

Számos uniós szintű politika van fontos hatással a lakhatásra, és nyújt támogatást e téren (pl. az EU szociálpolitikai napirendje, energia-, ipari és környezeti politikák, regionális és városi politikák, egységes piac, állami támogatás). Azonban inkább a nemzeti kormányzatok feladata lakhatási politikákat kidolgozni. Sokan hasonló kihívásokkal néznek szembe: hogyan újítsák meg a lakásállományt, hogyan tervezzék meg és támogassák a [fenntartható fejlődést](#), hogyan küzdjenek a városok terjeszkedése ellen, hogyan segítsék a fiatal és hátrányos helyzetű csoportokat a lakhatás terén, és hogyan támogassák az energiahatékonyságot a lakástulajdonosok körében.

2015-ben az EU28 lakosságának 11,3%-a élt olyan háztartásokban, ahol a [rendelkezésre álló jövedelem](#) több mint 40%-át költötték a lakhatásra¹⁰. Az EU lakosságának közel 11%-a él olyan háztartásban, ahol nem tudják elérhető áron fűteni az otthonukat. 2012-ben ez a helyzet körülbelül 54 millió emberre volt hatással Európában. A probléma mértéke a növekvő energiaáraknak, az alacsony jövedelemnek, és a kevésbé energiahatékony lakásoknak köszönhető, és különösen elterjedt Középkelet- és Dél-Európában.¹¹ Az új szociális otthonok építése csökkent 2009 és 2012 között, miközben a várakozó háztartások száma növekedett: Belgiumban 140 000-ről 186 000-re, Franciaországban 1,2 millióról 1,7 millióra, Olaszországban 600 000-ről 650 000-re. Emellett az EU-ban növekszik a hajléktalanok száma.¹²

Ennek mi a jelentősége, és mi a városi hatóságok szerepe

A globális pénzügyi válság előtti lakhatási politikák nehéz helyzetbe hozták a városokat és helyi hatóságokat. Az 1980-as évek óta az otthonteremtés terén szisztematikus csökkentették a finanszírozást és a felelősségüket. A legújabb nemzetközi lakáspolitikai változások (ld. UNECE, 2015) eredménye, hogy a lakásügyek terén a felelősség a központi hatóságoktól a helyi hatóságokhoz került, így a városoknak egyre többször kell finanszírozni, kezelni és szétosztani a lakásvagyont. Ez alkalmat

---

¹⁰ Eurostat

¹¹ Az energiaszegénység az EU lakosságának közel 11%-ára lehet hatással, <https://ec.europa.eu/energy/en/news/energy-poverty-may-affect-nearly-11-eu-population>

¹² Feantsa, a lakhatással kapcsolatos kirekesztés második vizsgálata Európában, 2017 <http://www.feantsa.org/en/report/2017/03/21/the-second-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2017>

ad a városoknak arra, hogy innovatív, a válság után lakáspiac körülményeihez illő lakásügyi megoldásokkal álljanak elő.

A városok ezáltal fontos szerepet játszanak az otthonteremtés és a rehabilitáció terén, miközben kreatív módon együttműködnek a köz-/magánszféra és a közösség otthonteremtőivel (a tapasztalatok azt mutatják, hogy korlátozott eredményekkel jár, ha az otthonteremtés terén csak egy szektorra támaszkodunk), és támogatják a fenntartható területfejlesztést.

Egy fontos kihívás, amivel a városoknak meg kell birkóznuk a gazdasági és pénzügyi válságot követően, az a megfizethető otthonokhoz való hozzáférés. Általánosságban, míg egyes városokban nincs elég megfizethető és szociális otthon, addig máshol üresen állnak a lakások és romlik az épületállomány. Példák az érintett városi területekre:

- nagyvárosi területek, ahol fellendült a lakáspiac, növekszik a lakások iránti kereslet, túlzottak a lakásárak, és a különböző igényű és különböző jövedelmű foglalkoztatottak széles köre (alacsony, közepes, és a közepesnél magasabb jövedelműek) számára jelentősen csökkent a lakások megfizethetősége;
- városi kerületek, ahol a lakosok nem tudják kifizetni a közműszámlákat, és/vagy nem tudnak beruházni e téren;
- zsugorodó városok és területek, ahol alacsony a lakások iránti kereslet (azaz olyan területek, ahol egyre több az üres lakás).

Azzal a kihívással is meg kell küzdeni, hogy a társadalom sebezhető csoportjai, például az idősek, az egyedülálló szülők, a fogyatékkal élők, a hajléktalanok, a hosszú ideje foglalkozás nélküliek, az intézményi gondozást elhagyó fiatalok, a romák, a migránsok stb., számára különös nehézséget jelent hozzáférni a szociális és megfizethető otthonokhoz. Különösen ezeket a területeken, a megtett lépéseket össze kell kapcsolni támogató intézkedésekkel (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, foglalkoztatás, biztonság, deszegregáció stb.).

A városi hatóságok feladata

Anélkül, hogy megszabnánk, hogy milyen típusú projekteket várunk el, felkérjük a városokat, hogy különösen a következő szempontokat és kérdéseket tartsák szem előtt.

Figyelembe véve, hogy a városok milyen lakhatási problémákkal néznek szembe, fontos újraindítani a felelősségteljes otthonteremtést és a lakhatási fogyasztási rendszereket, hogy kezeljük a növekvő és zsugorodó városokat, és a hátrányos helyzetű városi kerületeket. A felelősségteljes lakhatási rendszerek feladata:

1. gazdasági előnyöket adni, mint például
  - javítani a lakhatás megfizethetőségét;
  - növelni az energiahatékonyságot, csökkenteni a CO₂-kibocsátásokat;
  - segíteni az építési telkek hatékony és fenntartható kihasználását, és megelőzni a városok terjeszkedését;
  - helyi munkahelyek;
  - innovatív finanszírozási rendszerek köz-magán partnerség közreműködésével;
2. csökkenteni a hulladékot az alábbiak révén:
  - erőforrások hatékony felhasználása;
  - a lakások újrahasznosíthatósága;
  - elhagyott ipari területek újbóli használata;
  - lakások felújítása;
3. emberközpontú megoldások támogatása, például:
  - jobb hozzáférés a megfizethető, minőségű otthonokhoz és szociális lakásokhoz;
  - életpályáknak megfelelő lakhatási megoldások;
  - a demográfiai és szociális trendek szem előtt tartása;
  - lakosok együttműködése;
  - deszegregáció, a szociális és fizikai szakadékok áthidalása a társadalom különböző csoportjai között;
  - a dzsentrifikálódás nem várt hatásainak megelőzése (pl. kilakoltatások);
  - a veszélyeztetett csoportok konkrét igényei.

Ha a városok beavatkoznak a lakásügyi rendszerbe, támogatniuk kell a lakásügyi eszközöket, valamint az esztétikus, életkortól, nemtől, nemzetiségtől és etnikai származástól függetlenül mindenki által a legnagyobb mértékben használható kiépített környezetet.

Általános elvek:

- a konkrét helyi igények felmérése, és megfelelő reagálás;
- integrált megközelítés biztosítása, hogy a megtett lépések össze legyenek kötve más vonatkozó intézkedésekkel a jobb átfogó eredmény elérése érdekében;
- nem szabad, hogy a lépések hozzájáruljanak a diszkriminációhoz és a szegregációhoz;
- aktívan csökkentik a különböző (pl. magán és állami) lakásszolgáltatók között a piaci részesedésért folytatott versenyt, hogy támogassák a társadalmilag és bérllők tekintetében vegyes otthonteremtést és -vásárlást;

- gondoskodás arról, hogy a projektek lezárása után is fenntarthatóak maradjanak az intézkedések;
- a veszélyeztetett csoportokat támogató intézkedések során be kell vonni a közösséget az intézkedések előkészítésébe, megtervezésébe, (és adott esetben a megvalósításába).

3.4 MUNKAHELYEK ÉS KÉSZSÉGEK A HELYI GAZDASÁGBAN

Átfogó meghatározás és a témák kontextusa

Az EU legfőbb prioritásai közé tartozik a munkahelyteremtés. Ez nem meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy miközben a munkanélküliség csökkenőben van, 19,092 millió férfi és nő volt munkanélküli 2017 májusában, közülük sokan abból a korosztályból, amelyiknek rendes esetben a a legtermelékenyebbnek kell lennie, és részt kellene vennie az egészséges és virágzó társadalomban.

Az európai készségfejlesztési program (2016) megismétli a munkahelyteremtés és az európai munkaerő továbbképzésének fontosságát. Ugyanakkor a szociális jogok európai pillére (2017) igyekszik biztosítani az igazságosabb munkakörülményeket és megerősödött szociális dimenziót a foglalkoztatással összefüggő szakpolitikák terén.

Az uniós városfejlesztési menetrend „Munkahelyek és Készségek a Helyi Gazdaságban” partnerségének célja segíteni a helyi gazdaságot azzal, hogy növeli a munkaerő kapacitását és készségeit, és a speciális helyi adottságoknak megfelelően kedvező körülményeket teremt a vállalkozásfejlesztéshez és a munkahelyteremtéshez.

Ennek mi a jelentősége, és mi a városi hatóságok szerepe

Miközben az EU fokozatosan kilábal a gazdasági válságból, emlékeznünk kell arra, hogy az EU munkaerejének több mint kétharmada városokban él, és szerte Európában a városi agglomerációk az innováció, a versenyképesség és a gazdasági növekedés fő mozgatórugói. Következésképpen, a városok kulcsfontosságú szerepet játszanak a megfelelő körülmények megteremtésében és támogatásában az olyan innovatív beruházások számára, amelyek a polgáraik számára több és jobb munkahelyeket teremtenek.

Továbbra sem részletezzük, hogy milyen projekteket várunk el, ám az UIA első pályázati felhívása keretében jóváhagyott projektek és az URBACT „Több munkahely: jobb városok” c. jelentése ötleteket adhatnak, ugyanis ismertetik azokat a lépéseket, amelyeket a városok tehetnek a növekedés ösztönzése és a munkahelyteremtés érdekében.

A városi hatóságok feladata

Anélkül, hogy megszabnánk, hogy milyen típusú projekteket várunk el, felkérjük a városokat, hogy vegyék tekintetbe az uniós¹³ városfejlesztési menetrend „Munkahelyek és Készségek a Helyi Gazdaságban” partnerségének az [orientációs dokumentumában](#) azonosított kiemelt témákat, valamint a következő témákat és kérdéseket:

- a helyi ellátási láncok erősítése, ezzel elősegítve, hogy a helyi gazdaság kihasználhassa a helyi piacot, valamint aktív szerepvállalás a helyi cégek, az érdekeltek, a helyi és szélesebb piaci lehetőségek közötti kapcsolat kialakításában;
- kkv-k támogatása, innovatív megoldások biztosítása a főbb kihívásaik leküzdésére, és a szélesebb piacokkal való kölcsönös kapcsolataik javítása;
- jobb vállalkozói kultúra kifejlesztése, és innovatív cégek és szociális vállalkozások létrejöttének segítése kedvező helyi ökoszisztémák, többek között vállalkozói inkubátorok támogatásával;
- lehetővé tenni, hogy a városok átálljanak a tudásra, a fenntartható energiára, a digitális platformokra, valamint a lokalizált és körkörös termelési módokra alapuló gazdaságra;
- a kutatás és fejlesztés hasznosítása, a tudományos kutatási és fejlesztési eredmények értékesítése révén, a vállalkozók és a tudományos és kutatóközösség együttműködése segítségével;
- a megfelelő készségekkel rendelkező magasan képzett munkaerő megcélzása, hogy elősegítsék a magasabb termelékenységek, a kreativitást és az innovációt;
- a befogadó munkaerőpiac biztosítása azáltal, hogy mindenki egyenlő esélyt kap, ideértve a marginalizált és kiszolgáltatott csoportokat.

Mindezen túl a Bizottság elismeri, hogy a városoknak irányítaniuk kell a munkaerőpiacaikat, hogy biztosítsák a kereslet (rendelkezésre álló munkahelyek) és kínálat (az emberek, akik dolgozni szeretnének) közötti összhangot, ezáltal teljesen kihasználják a gazdasági növekedés előnyeit. Alapvetően fontos növelni a készségszinteket és jobban előrelátni a munkaerőpiac igényeit, ugyanis az embereknek rendelkezniük kell a megfelelő készségekkel ahhoz, hogy hosszú távon alkalmazza őket egy versenyképes munkaadó. Az oktatási intézményekkel való együttműködés, hogy az oktatás összhangban legyen a munkaerőpiac változó igényeivel, a készségek iránti kereslet ösztönzése, a velük és a munkaadókkal való együttműködés, hogy a szükséges készségek előzetesen ismertek legyenek, továbbá az új készségekbe való beruházás is részét képezhetik a városok intézkedéseinek.

---

¹³ <https://ec.europa.eu/futurium/en/content/jobs-and-skills-local-economy-orientation-paper>

4. Finanszírozási elv

Az összköltség elve

Az UIA kezdeményezése az összköltség elvét követi. A projektet a támogatható költségek 80%-áig az ERFA társfinanszírozza. Minden ERFA-támogatást kapó partnernek biztosítania kell a költségvetése legalább 20%-át, közforrásból vagy magánforrásból, ehhez felhasználhat saját forrásokat, és más forrásokat is. A partnerek hozzájárulhatnak készpénzben és/vagy természetben. Meg kell jegyeznünk, hogy az UIA támogathatósági szabályai szerint a nem fizetett önkéntes munka nem támogatható, valamint a fizetett személyzetet készpénzbeli hozzájárulásnak kell tekinteni.

ERFA-kifizetések

Az UIA fizetési rendszere főként az ERFA-támogatás előzetes fizetésének elvén¹⁴, továbbá a ténylegesen felmerült költségek (ideértve átalányok) visszatérítésének elvén alapul:¹⁵

- A (fő) városi hatóság az ERFA-támogatás 50%-ának megfelelő összegű első előleget a támogatási megállapodás (és ha szükséges, akkor a partnerségi megállapodás) aláírása után 90 napon belül kapja meg. Az első előleg megában foglalja az előkészítési költségeket teljes összegét (maximum 16 000 ERFA).
- Az ERFA második előzetes kifizetése az ERFA-támogatás 30%-ával egyezik meg, ezt a (fő) városi hatóság az időközi helyzetjelentés benyújtását és jóváhagyását, valamint a projektköltségek első szintű ellenőrző szerv általi ellenőrzését követően kapja meg. A bejelentett kiadásnak el kell érnie az első előfizetett részlet (ez a projekt teljes költségvetésének a 35%-ának felel meg) legalább a 70%-át.
- Az ERFA-támogatás (mínusz a projekt lezárására és a tudásátadásra szánt összeg) 20%-ának megfelelő harmadik ERFA-kifizetést a (fő) városi hatóság a végső helyzetjelentés benyújtása és jóváhagyása után kapja meg. Ezt a jelentést a projekt záró dátuma után legfeljebb 3 hónapon belül be kell nyújtani, és tartalmaznia kell az első szintű ellenőrző szerv által ellenőrzött projektköltségeket. Fontos megjegyezni, hogy a harmadik kifizetés már nem az előzetes kifizetés elvén alapul, hanem a felmerült és kifizetett költségek visszatérítésének elvén. Ezért a projekt megvalósításának utolsó fázisában a projektpartnereknek elő kell finanszírozniuk a költségeket.

---

¹⁴ Ahogy ezt megállapítja az Európai Bizottság és Hauts-de-France régió (ex-Région Nord-Pas-de-Calais) által 2015-ben aláírt feladatátruházási megállapodás.

¹⁵ ugyanaz

- A (fő) városi hatóság a végső minőségi jelentés (ezt a projekt vége után legfeljebb egy éven belül kell benyújtani) jóváhagyását követően kapja meg az utolsó kifizetést. A kifizetés összege maximum 12 000 euró ERFA, és magában foglalja a projekt lezárásának és a tudásátadás fázisát.

5. A projekt létrejötte és projektfejlesztés

5.1 Az Urban Innovative Actions keretében létrejött partneri kapcsolatok

Csak az UIA felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke szerint meghatározott támogatható hatóságok nyújthatnak be pályázatot az UIA pályázati felhívásának keretében.

Azonban az UIA-kezdemenyezések keretében elvárjuk a városi hatóságoktól, hogy erős helyi kapcsolatokat építsenek a megfelelő kiegészítő partnerekkel. Mindegyik partnernek az EU-ból kell származnia. Az UIA projekt keretében létrejött partneri kapcsolatok tagjai lehetnek a (fő) városi hatóság, a társult városi hatóságok és a teljesítő partnerek. Az érdekeltek szélesebb körei nem tartoznak a projekt partnerei közé, ám őket is be kell vonni a projektbe.

- **Városi hatóság (vagy fő városi hatóság, ha a pályázatot több városi hatóság nyújtja be):** az UIA kezdeményezés alapja, hogy egy városi hatóság felelős a teljes projekt átfogó megvalósításáért és irányításáért. A (fő) városi hatóság aláírja a támogatási megállapodás a megbízott szervvel, és megkapja az ERFA-támogatást, amit a meghatározott szerepeik és felelősségeik (és vonatkozó költségvetés) szerint szét kell osztani a többi partner (társult városi hatóságok és/vagy teljesítő partnerek) között. Szervezett agglomerációk esetén az UIA-projekt keretében az összes városi hatóságot magában foglaló intézményt fogjuk tekinteni a városi hatóságnak, és ez lesz fő városi hatósággként megjelölve.
- **Társult városi hatóságok:** Városi hatóságok társulásai (városi hatóságok nemzeti/regionális társulásai, területi paktumok vagy társulások, fejlesztési körzetek stb.), amelyek nem rendelkeznek szervezett agglomeráció jogi státusszal, továbbá különálló városi hatóságok, amelyek nem rendelkeznek formális együttműködési megállapodással, ám az UIA kezdeményezés keretében hajlandók közösen pályázni, a pályázati úrlapon meg kell jelölniük az egyik helyi közigazgatási egységet fő városi hatósággként, és a többi helyi közigazgatási egységet társult városi hatóságokként. A társult városi hatóságok konkrét tevékenységek elvégzéséért, valamint a kapcsolódó teljesítések/kimenetek megvalósításáért lesznek felelősek. A társult városi hatóságok rendelkezni fognak a projekt költségvetésének egy

részeivel, és jelentést fognak tenni a tevékenységek elvégzése közben felmerült költségekről. A társult városi hatóságokkal kapcsolatos részletes információk (ideértve a jogi státuszt, a tapasztalatokat és kompetenciákat, a kapcsolattartó személyeket stb.) a pályázati űrlapon lesznek megadva.

- **Teljesítő partnerek:** intézmények, ügynökségek, szervezetek, magánszektorbeli partnerek és társulások, amik aktív szerepet vállalnak a projekt megvalósításában. A városi hatóságoknak az átláthatóság és egyenlő bánásmód elvét tiszteletben tartva kell kiválasztaniuk a teljesítő partnereiket. Konkrét tevékenységek elvégzéséért, valamint a kapcsolódó teljesítések/kimenetek megvalósításáért lesznek felelősek. Meg kell jegyeznünk, hogy csak jogi személyiséggel rendelkező szervezetek vehetnek részt a projektben teljesítő partnerként. A projektben nem vehetnek részt teljesítő partnerként olyan tanácsadó cégek, amelyek elsődleges célja az európai projektek kidolgozása és irányítása.
- **Érdekeltek szélesebb körének** is részt kell vennie a projekt megtervezésében és megvalósításában. Ebbe a körbe tartozhatnak intézmények, ügynökségek, szervezetek és társulások. Nem lesz közvetlen szerepük (ezáltal nem lesz külön költségvetésük a megvalósítás számára), ám fontosnak tekintendők a gördülékeny és hatásos megvalósítás, valamint a projektért vállalt közös felelősség tekintetében.

Az UIA Útmutatójában részletes információ olvasható a városi hatóságok (és ha vonatkozik, akkor a társult városi hatóságok) és a teljesítő partnerek szerepeiről és felelősségeiről.

5.2 A projekt tevékenységei

Az UIA-projektek keretében végzett tevékenységeket munkacsomagokba kell rendszerezni, és a tevékenységeknek támogatniuk kell az ERFA egy vagy több tematikus célkitűzését és beruházási prioritását, ahogy azokat ismerteti az európai strukturális és beruházási alapokra vonatkozó CPR 9. cikke¹⁶ és az ERFA-rendelet 5. cikke.

Ebből a célból különböző típusú munkacsomagokat (mcs.) kell használni, ezeket alább soroljuk fel:

- előkészítés mcs.

---

¹⁶ A közös rendelkezésekről szóló 1303/2013/EU rendelet: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-HU/TXT/?qid=1512149776589&uri=CELEX:32013R1303&from=EN>

- projektmenedzsment mcs.
- kommunikációs mcs.
- megvalósítási mcs.
- beruházási mcs.

A beruházási munkacsomag kivételével az összes egyéb típusú munkacsomag kötelező az UIA projekt pályázatainak keretében.

Mindegyik projektben részt fog venni az UIA egyik szakértője, hogy

- folyamatosan tanácsot adjon és útmutatást biztosítson a tevékenység lényegéről, különös tekintettel az innovatív tartalmára;
- segítsen kidolgozni a dokumentációt és a kimeneteket, amivel rögzítik és elterjesztik a szerzett tapasztalatokat és a helyes gyakorlatokat stb. a széles közönség számára;
- gondoskodjon arról, hogy a tevékenység jó úton halad, és összhangban van az elfogadott javaslattal.

Az UIA szakértőinek költségeit (ideértve az utazást és szállást) az UIA kezdeményezése fedezi.

Az UIA Útmutatója ad további információt az UIA-projektek munkaterveinek szerkezetéről, valamint az UIA szakértőinek szerepéről és feladatairól.

5.3 Költségvetési tételek és támogatható költségek

Az UIA-projektek megvalósításával kapcsolatban felmerülő összes költség az UIA Útmutatója (ld. a 4.2 szakaszt) szerint támogatható, és azokat a megfelelő költségvetési tételek soraiban fel kell tüntetni.

- Személyzet
- Iroda és adminisztráció
- Utazás és szállás
- Külső szakértők és szolgáltatások
- Felszerelés
- Infrastruktúra és építési munkálatok

6. A pályázás folyamata

Az UIA harmadik pályázati felhívásának pályázati csomagja az alábbiakat tartalmazza:

- a jelen feladatmeghatározás (az EU összes nyelvén rendelkezésre áll);
- technikai útmutató az Electronic Exchange Platformhoz (EEP);
- részletes útmutató a pályázati űrlap kitöltéséhez (az EU összes nyelvén rendelkezésre áll az EEP rendszerében).

A pályázati űrlap és a megerősítő nyilatkozat működő verzióját is rendelkezésre bocsátjuk, ezzel segítve a pályázat megfogalmazását (a szöveges dokumentum csak angol nyelven áll rendelkezésre).

Továbbá a kezdeményezés átfogó szabályaiért kimerítően kell tanulmányozni az UIA Útmutatóját (csak angol nyelven áll rendelkezésre).

Az összes dokumentáció megtalálható az UIA webhelyén.

Az UIA az Electronic Exchange Platformot (EEP) használja, ennek köszönhetően a pályázás folyamata teljes mértékben papírmentes. **A pályázat része a pályázati űrlap és a beszkenelt, aláírt megerősítő nyilatkozat.**

A pályázati űrlaphoz melléklet csatolható és tölthető fel. Ez lehet a beavatkozás területét jelző térkép, egy grafikon, egy szemléltető ábra stb. Az EEP Útmutatója pontosítja, hogy milyen típusú és méretű fájlokat lehet csatolni. A pályázók legkésőbb egy hónappal a benyújtási határidő előtt benyújthatják pályázatukat az EEP-en. A rendelkezésre állásáról az UIA honlapján tesszük majd közzé a híreket.

Bár a pályázatok benyújthatók az Unió bármelyik hivatalos nyelvén, határozottan azt javasoljuk, hogy a pályázók jól érthető angol nyelven töltsék ki a pályázatokat.

Meg kell jegyeznünk, hogy a pályázati űrlapok stratégiai és működési értékelését az angol nyelvű verzió alapján végzik (amennyiben a pályázati űrlapot egy másik nyelven nyújtják be, az állandó titkárság egy külső szolgáltatót bíz meg az angolra fordítással). A fordítás minőségét nem garantálja az állandó titkárság, ezt a kockázatot a pályázók vállalják. Emellett a támogatási megállapodásnak, a projektmenedzsmentnek, a hivatalos jelentéseknek, a főbb teljesítéseknek, valamint a megbízott szervvel és az állandó titkársággal folytatott összes kommunikációnak angol nyelvűnek kell lennie.

A pályázati űrlap és a megerősítő nyilatkozat benyújtásának végső határideje 2018.03.30., magyar idő szerint délután 2 óra.
--

7. A kiválasztás folyamata

A benyújtást követően mindegyik pályázat egy kiválasztási eljárásnak lesz alávetve, ami az alábbi lépésekből áll:

1. a támogathatóság ellenőrzése;
2. stratégiai értékelés;
3. működési értékelés.

7.1 A támogathatóság ellenőrzése

A pályázati felhívás lezárása után az állandó titkárság leellenőrzi az összes benyújtott projektkérelem támogathatóságát. A támogathatóság ellenőrzésének célja:

- ellenőrizni, hogy a beérkezett pályázati űrlapok és a csatolmányok megfelelnek-e a formális támogathatósági követelményeknek;
- elkerülni a nem támogatható pályázatok további értékelését;
- biztosítani a finanszírozásra kiválasztott javaslatok egyenlő bánásmódját.

Alább olvashatja az UIA támogathatósági feltételeit:

1. A pályázati űrlap elektronikus úton be lett nyújtva az EEP-en keresztül a feladatmeghatározásban vagy pályázati felhívásban feltüntetett határidőn belül.
2. A pályázati űrlap hiánytalanul ki van töltve.
3. A pályázó egyetlen városi hatóság valamely közigazgatási egységen belül, amely az urbanizáció fokának megfelelően nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősül, és legalább 50 000 lakosa van.

VAGY

A pályázó helyi közigazgatási egységekből álló, szervezett agglomeráció jogi státusszal rendelkező városi hatóságok társulása vagy csoportosulása, ahol a lakosok többsége (legalább 51%-a) olyan helyi közigazgatási egységekben lakik, amelyek az urbanizáció fokának megfelelően nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősülnek, valamint az összlakosság legalább 50 000 fő.

VAGY

A pályázó szervezett agglomeráció jogi státusszal nem rendelkező városi hatóságok társulása vagy csoportosulása, és a részt vevő városi hatóságok (fő városi hatóság és

társult városi hatóságok) olyan helyi közigazgatási egységek, amelyek az urbanizáció fokának megfelelően nagyvárosnak, városnak vagy városrésznek minősülnek, valamint az összlakosság (fő városi hatóság, plusz a társult városi hatóságok) legalább 50 000 fő.

4. Ha a csoportosulás és/vagy társulás nem rendelkezik szervezett agglomeráció jogi státusszal, akkor a városi hatóságot és a társult városi hatóságokat meg kell jelölni a pályázati úrlapon.
5. A támogatási időszak be van tartva: a projekt végének időpontja összhangban van a felhívás és a kezdeményezés követelményeivel.
6. A maximum költségvetésre vonatkozó követelmények és a társfinanszírozási elv tiszteletben vannak tartva.
7. Az összes részt vevő partner (fő városi hatóság, társult városi hatóságok és teljesítő partnerek) az EU tagállamából való.
8. A pályázó városi hatóságok (fő városi hatóságok és/vagy társult városi hatóságok) ugyanazon pályázati felhívás keretében csak egy projektjavaslatban vesznek részt.
9. A pályázó városi hatóságokat (fő városi hatóságokat és/vagy társult városi hatóságokat) nem választották ki és nem finanszírozták ugyanabban a témában az UIA előző pályázati felhívásának keretében.
10. A (fő) városi hatóság képviselője által megfelelően aláírt megerősítő nyilatkozat a felhívás határideje előtt fel van töltve az EEP rendszerébe.

Ha nincs betartva az összes fenti követelmény, akkor a pályázat nem támogathatónak minősül, és nem végeznek további értékelést.

7.2 Stratégiai értékelés

A támogathatónak kinyilvánított pályázatok stratégiai értékelését egy külső szakértőkből álló bizottság végzi el. Az átfogó, súlyozott projektértékelés 80%-át jelenti a stratégiai értékelés, és az alábbi követelményekből áll:

- Innovációs képesség (a súlyozás 40%-a) – a pályázó milyen mértékben képes bemutatni, hogy a projektjavaslat új (korábban nem tesztelték és nem valósították meg a gyakorlatban az érintett városi területen vagy máshol az EU-ban) és egyértelműen fennáll a lehetősége annak, hogy értéket adjon?
- Partneri kapcsolatok (a súlyozás 15%-a) – a főbb érdekelték (adott esetben társult városi hatóságok, teljesítő partnerek, és érdekelték szélesebb csoportja) részvétele milyen

mértékben fontos a projekt megvalósítása szempontjából?

- Mérhetőség (a súlyozás 15%-a) – a projekt milyen mértékben hoz mérhető eredményeket?
- Átültethetőség (a súlyozás 10%-a) – a projekt milyen mértékben ültethető át Európa más városi területeire?

Az egyes követelményekre vonatkozó indikatív értékelő kérdések az UIA Útmutatójának 3.2.2 szakaszában olvashatók.

A külső szakértőkből álló bizottság azt is ellenőrizni fogja, hogy a projektek hozzájárulnak-e az Európai Strukturális és Beruházási Alapok, valamint a közös stratégiai keret tematikus célkitűzéseéhez, ahogy azokat ismerteti a közös rendelkezéseket megállapító rendelet 9. cikkének első bekezdése, továbbá integrált válaszokat adnak-e az azonosított kihívásokra, és összhangban vannak-e a fenntartható városfejlesztés elveivel. A Bizottság és a megbízott szerv e hozzájárulások hiányában dönthet úgy, hogy nem választja ki a projektet.

A stratégiai értékelés eredményeképp a külső szakértőkből álló bizottság kidolgozza pályázatok értékelését és rangsorolja azokat. A Bizottsággal egyetértésben a bizonyos pontszám felett teljesítő pályázatok továbblépnek a működési értékeléshez. A stratégiai értékelés folyamata végén tájékoztatjuk a pályázókat a pályázatuk (pozitív vagy negatív) elbírálásáról.

7.3 Működési értékelés

A működési értékelést az állandó titkárság végzi el, és ez az átfogó projektértékelésnek adott súlyozás 20%-ának felel meg.

A működési értékelés fő célja értékelni a javaslat minőségét (ideértve a megvalósíthatóságát, a munkaterv következetességét és koherenciáját, a javasolt irányítási struktúrák minőségét, a költségvetés koherenciáját és arányosságát, a javasolt kommunikációs tevékenységek minőségét).

A minőségre vonatkozó követelményeket indikatívan értékelő kérdések az UIA Útmutatójának 3.2.3 szakaszában olvashatók.

A működési értékelést követően összeül a megbízott szervből és a Bizottságból álló kiválasztási tanácsadó bizottság, hogy döntsenek a választást illetően. A Bizottság hoz végső döntést arról, hogy

mely projektek kerülnek kiválasztásra. A működési értékelés folyamata végén tájékoztatjuk a pályázókat a döntésről.

7.4 Az értékeléskor alkalmazott pontozási rendszer

Mindegyik súlyozott követelményt 1-től 5-ig pontozzuk, a projekt ezek alapján kap egy átlagpontszámot.

Az UIA Útmutatójának 3.2.4 szakaszában részletes információt olvashat az értékeléskor alkalmazott pontozási rendszerről.

A pontozási rendszer alkalmazásakor nemcsak az egyes projektjavaslatok sajátos érdemeit vesszük figyelembe, hanem a versenyfolyamat szellemében tekintetbe fogjuk venni azt, hogy az hogyan mérhető az ugyanazon pályázati felhívás keretében benyújtott többi projektjavaslathoz. Ebből az okból a működési értékelésre ki nem választott vagy végül jóvá nem hagyott projektek pályázóit nem tájékoztatjuk a pontszámról, hanem részletes megjegyzést fűzünk az értékelt kritériumokhoz.

8. Közbeszerzés, ellenőrzés, és állami támogatás

Be kell tartaniuk az alkalmazandó közbeszerzési szabályokat azoknak a projektpartnereknek, akik a vonatkozó nemzeti közbeszerzési jogszabályok meghatározása szerint ajánlatkérő hatóságok.

Egy első szintű ellenőrző szervnek ellenőriznie kell a projekt keretében bejelentett kiadásokat. A független első szintű ellenőrző szerv véleményének ki kell térnie a bejelentett kiadás jogszerűségére és szabályosságára, a termékek és szolgáltatások leszállítása, a bejelentett kiadások megbízhatóságára, valamint a kiadások és a műveletek uniós és nemzeti szabályoknak való megfelelésére. Mivel az első szintű ellenőrző szervet közvetlenül az UIA kezdeményezés jelöli ki és fizeti, a projekt partnereinek nem kell számolnia ellenőrzési (auditálási) költségekkel a költségvetés felállításakor.

Annak érdekében, hogy a belső piacon aktív üzleti vállalkozások számára fenntartsuk az egyenlő versenyfeltételeket, a jóváhagyott projektek megtervezésekor szem előtt kell tartani az állami támogatási szabályokat, ezzel biztosítva az állami támogatás hatásosságát és megelőzve a piaci torzulásokat, mint például a magántámogatás kizorítását, a kevésbé hatékony piaci struktúrák

létrehozását vagy a gazdaságtalan vállalkozások fenntartását.¹⁷ Ügyelni kell arra, hogy az Urban Innovation Actions finanszírozása nem torzítja a versenyt és nem avatkozik bele a piacba elegendő ok nélkül. Az Európai Bizottság általánosságban elvárja, hogy a jelen pályázati felhívás keretében finanszírozott projektek nem fognak magukban foglalni gazdasági tevékenységeket, vagy nem lesz, vagy korlátozott hatással lesz a tagállamok közötti kereskedelemre.

Az Európai Bizottság közvetett igazgatás keretében az Európai Regionális Fejlesztési Alapon (a projekt költségének legfeljebb 80%-a) keresztül finanszírozza az Urban Innovative Actiont. Ami a 80% UIA-finanszírozást illeti, az állami támogatásra vonatkozó szabályokkal való összhang ellenőrzése szükséges annak biztosítására, hogy az állami támogatás teljes körű előnyöket biztosít a belső piac számára. Tekintettel az UIA – ami a pályázati felhívásaival kreatív megoldásokat létrehozó projekteket keres – innovatív és nyitott jellegére, valamint a felhívásban kiválasztott általános témára, úgy tűnik, hogy biztosítsuk az uniós költségvetési források torzító hatásainak korlátozását, az állami támogatásra vonatkozó szabályok ellenőrzésének arra kell alapulnia, hogy az UIA finanszírozásának teljes összegéből az adott projektben egy részt vevő egyedi vállalkozáshoz maximum 500 000 € folyhat.

A fennmaradó költségeket (a projekt költségének legalább 20%-át) közforrásból vagy magánforrásból is lehet biztosítani. A magánforrásból érkező hozzájárulások az állami támogatásokra vonatkozó törvények hatályán kívül esnek. Azonban, ha egy tagállam közforrásaiból hozzájárulás érkezik egy „gazdasági tevékenységeket” magában foglaló projekthez – azaz árukat vagy szolgáltatásokat kínál a piacon –, akkor a projektet úgy kell megtervezni, hogy a közpénzből juttatott hozzájárulások megfeleljenek az állami támogatási szabályoknak minden szinten, tehát a projekt vagy a létesítmény felelősen, építőjének és/vagy működtetőjének a szintjén. Ilyen esetekben a közfinanszírozás biztosításának összhangban kell lennie a de minimis rendelet követelményeivel, vagy az általános csoportmentességi rendelet, vagy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó határozat feltételeivel.

Az UIA Útmutatójának 4.4.6 és 4.4.7 számú szakaszai adnak részletes információt a közbeszerzésekről és az állami támogatásról.

9. Segítségnyújtás

---

¹⁷ További útmutatásért az állami támogatás fogalmának meghatározásáról ld. az állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közleményt, ahogy azt a TFEU 107(1). cikke („NOA”) közzéteszi: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=EN).

Az állandó titkárság szívesen segíteni fog a pályázóknak, ha pályázati felhívás idején technikai kérdéseik lennének. A kapcsolattartási adatok az UIA webhelyén találhatók.

Az állandó titkárság 4 pályázói szemináriumot fog szervezni Európa különböző városaiban. A pályázóknak szervezett szemináriumok időpontjai és helyszínei az UIA webhelyén az Események (Events) oldalon találhatók.

Ezenfelül a projektek kidolgozásának és benyújtásának különböző kérdéseinek témáiban webináriumok lesznek szervezve. A webináriumok időpontjai és témái az UIA webhelyén az Események (Events) oldalon találhatók.

10. Fő dátumok

- 2017.12.15. – A harmadik pályázati felhívás közzététele
- 2018. jan. - 2018. febr. – Pályázói szemináriumok és webináriumok
- 2018.03.30. – A pályázati űrlapok benyújtásának határideje
- 2018. nov. – Indikatív dátum a projektek jóváhagyásának végső döntésére
- 2018. nov. – A jóváhagyott projektek indikatív kezdő dátuma

Nagy érdeklődéssel várjuk, hogy olvashassuk a projektjavaslataikat!